

НАСОКИ

НАСОКИ (ЕС) 2015/855 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 12 март 2015 година

за определяне на принципите на етичната рамка на Евросистемата и за отмяна на Насоки ЕЦБ/2002/6 относно минималните стандарти за Европейската централна банка и националните централни банки при провеждане на операции по паричната политика, валутни операции с чуждестранните резерви на ЕЦБ и при управлението на чуждестранните резервни активи на ЕЦБ (ЕЦБ/2015/11)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 127 и 128 от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално членове 12.1 и 14.3 във връзка с членове 3.1, 5 и 16 от него,

като има предвид, че:

- (1) Евросистемата отдава първостепенно значение на подход към корпоративното управление, който поставя в центъра на Евросистемата отчетността, прозрачността и най-високите етични стандарти. Спазването на тези принципи е ключов елемент от доверието в Евросистемата и е от основно значение за осигуряването на доверието на европейските граждани.
- (2) В този контекст се счита за необходимо да се създаде етична рамка на Евросистемата, в която да бъдат установени етични стандарти, чието спазване гарантира доверието в нея и репутацията ѝ, както и общественото доверие в интегритета и безпристрастността на членовете на органите и членовете на персонала на Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки (НЦБ) на държавите членки, чието парична единица е еврото (наричана по-долу „етичната рамка на Евросистемата“). Етичната рамка на Евросистемата следва да се състои от настоящите насоки, с които се определят принципите, набор от най-добри практики относно прилагането на тези принципи и вътрешните правила и практики, приети от всяка централна банка от Евросистемата.
- (3) С Насоки ЕЦБ/2002/6 ⁽¹⁾ се определят минималните етични стандарти за централните банки от Евросистемата, когато извършват операции по паричната политика и валутни операции с чуждестранните резерви на ЕЦБ и при управлението на чуждестранните резервни активи на ЕЦБ. Управителният съвет счита за необходимо да разшири приложното поле на тези минимални етични стандарти към изпълнението на всички възложени на Евросистемата задачи с цел да се осигури, че към членовете на органите и членовете на персонала, които участват в изпълнението на задачите на Евросистемата, се прилагат едни и същи етични стандарти и за да се закриля репутацията на Евросистемата като цяло. Следователно Насоки ЕЦБ/2002/6 следва да бъдат заменени от настоящите насоки.
- (4) Освен това съществуващите минимални стандарти относно предотвратяването на злоупотребата с вътрешна информация, установени в Насоки ЕЦБ/2002/6, следва да бъдат доразвити, за да се подсили предотвратяването на злоупотреби от членовете на органите на ЕЦБ или НЦБ или от членовете на персонала им и за да се изключват потенциалните конфликти на интереси, които възникват от частните финансови сделки. За тази цел в етичната рамка на Евросистемата следва да се съдържат ясни определения на основните понятия, както и на ролята и отговорностите на различните органи. Освен това извън общата забрана за злоупотреба с вътрешна информация в нея следва да бъдат предвидени допълнителни ограничения за лицата, които имат достъп до вътрешна информация. В етичната рамка на Евросистемата следва да бъдат установени и изискванията за наблюдение за спазването на правилата и за докладването на случаите на неспазването им.
- (5) В етичната рамка на Евросистемата следва да бъдат включени и минимални стандарти относно избягването на конфликт на интереси и приемането на подаръци и актове на гостоприемство.

⁽¹⁾ Насоки ЕЦБ/2002/6 от 26 септември 2002 г. относно минималните стандарти за Европейската централна банка и националните централни банки при провеждане на операции по паричната политика, валутни операции с чуждестранните резерви на ЕЦБ и при управлението на чуждестранните резервни активи на ЕЦБ (ОВ L 270, 8.10.2002 г., стр. 14).

- (6) Етичната рамка на Евросистемата следва да се прилага при изпълнението на задачите на Евросистемата. Желателно е централните банки от Евросистемата да прилагат еквивалентни стандарти спрямо членовете на персонала или външните наети лица, които участват в изпълнението на задачи, които не са от компетентността на Евросистемата.
- (7) Разпоредбите на настоящите насоки не засягат приложимото национално законодателство. Ако дадена НЦБ е възпрепятствана да приложи разпоредба от настоящите насоки поради приложимото национално законодателство, тя следва да уведоми ЕЦБ за това. Освен това съответната НЦБ следва да обмисли предприемането на разумни мерки, които има на разположение, за да преодолее пречките съгласно националното право.
- (8) Разпоредбите на настоящите насоки не засягат Кодекса за поведение за членовете на Управителния съвет ⁽¹⁾.
- (9) Макар че приложното поле на етичната рамка на Евросистемата е ограничено до изпълнение на задачите на Евросистемата, Управителният съвет прие еквивалентна етична рамка за изпълнението на надзорните задачи от ЕЦБ и националните компетентни органи в рамките на единния надзорен механизъм ⁽²⁾,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

За целите на настоящите насоки:

- 1) „централни банки от Евросистемата“ са ЕЦБ и НЦБ на държавите членки, чиято парична единица е еврото;
- 2) „задачи на Евросистемата“ са задачите, възложени на Евросистемата съгласно Договора и Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка;
- 3) „вътрешна информация“ е чувствителна за пазара информация, която се отнася до изпълнението на задачите на Евросистемата от страна на централните банки от Евросистемата и която не е оповестена на обществеността или до която обществеността няма достъп;
- 4) „чувствителна за пазара информация“ е точна информация, чието публикуване е вероятно да има значително въздействие върху цените на активите или върху цените на финансовите пазари;
- 5) „вътрешно лице“ е всеки член на орган или член на персонала, който има нееднократен достъп до вътрешна информация;
- 6) „член на персонала“ е всяко лице, което се намира в трудово правоотношение с централна банка от Евросистемата, с изключение на онези лица, на които са възложени единствено задачи, които не са свързани с изпълнението на задачите на Евросистемата;
- 7) „членове на органите“ са членовете на органите за вземане на решения и на други вътрешни органи на централните банки от Евросистемата, различни от членовете на персонала;
- 8) „финансови предприятия“ има същия смисъл, както е определено в глава 2, параграф 2.55 от Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾;
- 9) „конфликт на интереси“ е ситуация, в която членовете на органите или на персонала имат лични интереси, които могат да повлияят или които изглежда, че влияят върху безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията им;

⁽¹⁾ Кодекс за поведение за членовете на Управителния съвет на Европейската централна банка (ОВ С 123, 24.5.2002 г., стр. 9).

⁽²⁾ Насоки (ЕС) 2015/856 на Европейската централна банка от 12 март 2015 г. за определяне на принципите на етичната рамка на единния надзорен механизъм (ЕЦБ/2015/12) (вж. страница 29 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

- (10) „лични интереси“ са всички облаги или потенциални облаги, с финансов или нефинансов характер, за членовете на органите или на персонала, членовете на семейството им и други роднини или за техния кръг от приятели и близки познати;
- (11) „изгода“ е подарък, акт на гостоприемство или друга облага с финансов или нефинансов характер, която обективно подобрява финансовото, правното или личното положение на получателя ѝ и на която той няма установено от закона право.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящите насоки се прилагат спрямо централните банки от Евросистемата при изпълнението на задачите им във връзка с Евросистемата. В това отношение вътрешните правила, приети от централните банки от Евросистемата с оглед на изпълнението на разпоредбите на настоящите насоки, се прилагат спрямо членовете на техните органи и спрямо членовете на персонала им.
2. Доколкото правната им уредба позволява, централните банки от Евросистемата са длъжни да се стремят да разширят приложното поле на задълженията, определени при прилагането на разпоредбите на настоящите насоки, към лицата, които не са членове на персонала на централните банки от Евросистемата, но участват в изпълнението на задачите на Евросистемата.
3. Разпоредбите на настоящите насоки не засягат възможността на централните банки от Евросистемата да прилагат по-стриктни етични правила спрямо членовете на органите или персонала си.

Член 3

Роля и отговорности

1. В настоящите насоки Управителният съвет определя принципите на етичната рамка на Евросистемата и установява най-добрите практики относно прилагането им с оглед на отговорността си да определя корпоративната и етична култура на равнището на Евросистемата.
2. Комитетът за одит, комитетът на вътрешните одитори и комитетът за организационно развитие са длъжни да участват в прилагането и наблюдението на етичната рамка на Евросистемата съгласно съответните им правомощия.
3. Централните банки от Евросистемата са длъжни да уточнят ролята и отговорностите на органите, отделите и членовете на персонала, които участват на местно равнище в изпълнението, прилагането и наблюдението на етичната рамка на Евросистемата.

Член 4

Съобщаване и осведоменост

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да формулират по ясен и прозрачен начин вътрешните си правила за прилагане на настоящите насоки, да ги доведат до знанието на членовете на органите и на персонала си и да осигурят лесен достъп до тях.
2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да вземат подходящи мерки с цел да повишат осведомеността на членовете на органите си и на персонала си, така че те да разберат задълженията си съгласно етичната рамка на Евросистемата.

Член 5

Наблюдение за спазването на правилата

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да наблюдават спазването на правилата за прилагане на настоящите насоки. По целесъобразност наблюдението обхваща провеждането на редовни и/или *ad hoc* проверки за спазването на правилата. Централните банки от Евросистемата са длъжни да създадат подходящи процедури, за да реагират своевременно на случаите на неспазване на правилата и да ги разрешат.
2. Наблюдението за спазването на правилата не засяга вътрешните правила, които позволяват провеждането на вътрешни разследвания, ако по отношение на член на орган или на персонала е възникнало подозрение, че е нарушил правилата за прилагане на настоящите насоки.

Член 6

Докладване на случаите на неспазване на правилата и последващи действия

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да приемат вътрешни процедури за докладването на случаите на неспазване на правилата за прилагане на настоящите насоки, включително правилата относно подаването на сигнал съгласно приложимите закони и разпоредби.
2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да приемат мерки, за да осигурят подходящата защита на лицата, които докладват за случаи на неспазване на правилата.
3. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че в случаите на неспазване на правилата се предприемат подходящи последващи действия, включително налагането по целесъобразност на съразмерни дисциплинарни мерки, съгласно приложимите дисциплинарни правила и процедури.
4. Съгласно приложимите вътрешни процедури централните банки от Евросистемата са длъжни да докладват своевременно на Управителния съвет посредством комитета за организационно развитие за всеки съществен случай на неспазване на правилата за прилагане на настоящите насоки. При спешни случаи всяка централна банка от Евросистемата може да докладва пряко на Управителния съвет за съществен случай на неспазване на правилата. Във всеки случай централните банки от Евросистемата са длъжни да уведомят успоредно с това и комитета за одит.

ГЛАВА II

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕТО НА ЗЛОУПОТРЕБИ С ВЪТРЕШНА ИНФОРМАЦИЯ

Член 7

Обща забрана за злоупотреба с вътрешна информация

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че на членовете на органите им и на персонала им е забранено да злоупотребяват с вътрешна информация.
2. Забраната за злоупотреба с вътрешна информация обхваща най-малкото: а) употребата на вътрешна информация за извършването на частни сделки за собствена сметка или за сметка на трети лица; б) разкриването на вътрешна информация пред други лица, освен ако това разкриване е извършено при изпълнение на професионалните задължения въз основа на принципа „необходимост да се знае“; и в) употребата на вътрешна информация с цел да бъдат съветвани други лица да извършват частни финансови сделки или те да бъдат убеждавани да сключват такива.

Член 8

Специални ограничения за вътрешни лица

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че достъпът до вътрешна информация е ограничен до членовете на органите и на персонала, които се нуждаят от достъп до тази информация с оглед на изпълнението на задълженията си.
2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че спрямо всички вътрешни лица се прилагат специални ограничения по отношение на особено важните частни финансови сделки. Частна финансова сделка се счита за особено важна, когато тя е или може да бъде считана за тясно свързана с изпълнението на задачите на Евросистемата. Централните банки от Евросистемата са длъжни да установят във вътрешните си правила списък с такива особено важни сделки, който по-специално включва:
 - а) сделки с акции и облигации, емитирани от финансови предприятия, установени в Съюза;
 - б) валутни сделки, сделки със злато, търгуване с държавни ценни книжа, емитирани в еврозоната;
 - в) краткосрочни сделки, т.е. покупката и последващата продажба или продажбата и последващата покупка на един и същ финансов инструмент в рамките на определен референтен период;
 - г) сделки с деривати във връзка с финансовите инструменти, изброени в подточки а)–в), и с дялове в колективни инвестиционни схеми, чиято основна цел е да инвестират в тези финансови инструменти.

3. Централните банки от Евросистемата са длъжни да приемат вътрешни правила, с които се въвеждат специални ограничения за вътрешните лица, като се вземат предвид съображенията за ефективност, ефикасност и пропорционалност. Тези специални ограничения могат да обхванат едно или комбинация от следното:

- а) забрана на определени финансови сделки;
- б) изискване за предварително разрешение за определени финансови сделки;
- в) изискване за предварително или последващо деклариране на определени финансови сделки; и/или
- г) периоди, през които извършването на определени финансови сделки е забранено.

4. Централните банки от Евросистемата могат да изберат дали да прилагат тези специални ограничения спрямо членовете на персонала, които не са вътрешни лица.

5. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че списъците им с особено важни частни финансови сделки могат да бъдат изменени в кратък срок, за да отразят решенията на Управителния съвет.

6. Във вътрешните си правила централните банки от Евросистемата са длъжни да определят условията и мерките за защита, съгласно които членовете на органите и на персонала, които са поверили управлението на частните си финансови сделки на независимо трето лице по силата на писмено споразумение за управление на активи, са освободени от предвидените в настоящия член специални ограничения.

ГЛАВА III

ПРАВИЛА ОТНОСНО ИЗБЯГВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 9

Конфликт на интереси

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да разполагат с механизъм за избягване на ситуация, в която по отношение на кандидат, чието назначаване като член на персонала се обмисля, е налице конфликт на интереси, възникнал от предишна трудова дейност или от лични взаимоотношения.

2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да приемат вътрешни правила, с които поставят изискване към членовете на органите си и членовете на персонала си по време на трудовото им правоотношение да избягват всяка ситуация, която би довела до конфликт на интереси, и да я декларират. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че когато бъде деклариран конфликт на интереси, са налице подходящи мерки с цел той да бъде избегнат, включително освобождаването от задълженията във връзка със съответния въпрос.

3. Централните банки от Евросистемата са длъжни да разполагат с механизъм, посредством който да оценяват и избягват възможните конфликти на интереси, които възникват в резултат от трудова дейност, извършвана след прекратяване на трудовото им правоотношение от членовете на органите им или от членовете на персонала им на ръководни длъжности, които са пряко подчинени на изпълнителните органи.

4. Ако е уместно, централните банки от Евросистемата са длъжни да разполагат с механизъм, посредством който да оценяват и избягват възможните конфликти на интереси, които възникват в резултат от трудова дейност, извършвана от членовете на персонала им по време на неплатен отпуск.

ГЛАВА IV

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО НА ПОДАРЪЦИ И АКТОВЕ НА ГОСТОПРИЕМСТВО

Член 10

Забрана за получаване на изгоди

1. Централните банки от Евросистемата са длъжни да приемат вътрешни правила, с които на членовете на органите им и на персонала се забранява да искат, получават или приемат обещания по повод на получаването за себе си или за друго лице на изгода, свързана по какъвто и да е било начин с изпълнението на служебните им задължения.

2. Във вътрешните си правила централните банки от Евросистемата могат да предвидят освобождавания от предвидената в параграф 1 забрана по отношение на изгодите, предлагани от централните банки, институциите, органите или агенциите на Съюза, международните организации и правителствените агенции, както и по отношение на предлаганите от частния сектор изгоди в рамките на обичайната или с незначителна стойност, при положение че в последния случай те не са чести и не произлизат от един и същ източник. Централните банки от Евросистемата са длъжни да гарантират, че тези освобождавания не влияят върху и не може да се предложи, че ще влияят върху независимостта и безпристрастността на членовете на органите им и на персонала.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Отмяна

С настоящото се отменят Насоки ЕЦБ/2002/6.

Член 12

Действие и изпълнение

1. Настоящите насоки пораждат действие на датата, на която НЦБ бъдат уведомени за тях.
2. Централните банки от Евросистемата предприемат необходимите мерки за прилагане и спазване на настоящите насоки и ги прилагат от 18 март 2016 г. Най-късно до 18 януари 2016 г. НЦБ уведомяват ЕЦБ относно пречките за прилагането на настоящите насоки и относно текстовете и средствата, свързани с тези мерки.

Член 13

Докладване и преразглеждане

1. НЦБ докладват ежегодно на ЕЦБ относно прилагането на настоящите насоки.
2. Управителният съвет преразглежда настоящите насоки най-малко веднъж на всеки 3 години.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящите насоки са всички централни банки от Евросистемата.

Съставено във Франкфурт на Майн на 12 март 2015 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ
Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI